

Guió i idees per al taller

“Correcció de proves, eines i tècniques d’avaluació”

Trobades dels Serveis Lingüístics Universitaris de la Xarxa Vives

Alcoi 11 i 12 de juny de 2015

ricard.ferrer@ua.es

Diapositives

2. Guió

- L’avaluació, què avaluem?
- Tendències i maneres d’avaluar
- Tipus d’avaluacions segons objectius
- Preguntes per al debat

3.

L’avaluació és una conseqüència del model d’aprenentatge que hem triat.

Model Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià. Mira que agrada al professorat el model de la Junta... amb les seues dificultats lèxiques, com és el cas d'*escaiola* (menjar per a les aus de gàbia), *ret*, etc. els seus punts gramaticals, el tipus test...; la part oral en què comentes un text que has llegit i expresses l’opinió sobre el tema. Quantes vegades en la vida farem això de llegir un text i comentar-lo? No seria més pràctic negociar uns objectius, fer un diàleg, o bé un simulacre d’una explicació docent?

Mode EOI. Més enfocat a l’aspecte comunicatiu. Es pregunta directament l’ortografia? No. Quins aspectes es valoren més: saber escoltar, saber llegir, llegir per context. Oral, crec que falla en l’exposició, la típica opinió sobre el tema d’un text, però bé en la negociació consensuada i en els rols.

4.

Què pretenem amb els nostres cursos o avaluacions?

- Acostar els castellanoparlants al valencià
- Acostar cap a l'estàndard els valencianoparlants

Treballem les actituds?

Especificitat del valencià que no té l'anglès: prejudicis. Alguns factors en contra, com la "mania" al valencià, i cal indirectament i amb molta mà esquerra treballar les actituds, naturalitzar la llengua com una més. L'anglès això no ho té.

5.

Seguim el MECR, i volem fer una anàlisi diagnòstica. Com ho fem?

- Projecte [DIALANG](#)

El projecte DIALANG és un mètode diagnòstic per a ubicar un alumne en un nivell. És previ al curs i totalment orientatiu. Has de marcar en positiu les habilitats que saps fer en una llengua. A partir d'ahí tens retroalimentació.

- Targetes (primer dia de classe), idea d'Héctor González (UA)

Les targetes són una activitat que permet ubicar-se del punt de partida i el punt d'arribada en el nivell d'un curs, d'una unitat, etc. Es marquen descriptors, en forma de qüestionari. Per exemple: "Conec diverses formes de salutació i de comiat en valencià": targeta roja és que no, taronja mig mig i verd que sí. Fas una gradació des de preguntes més bàsiques a més completes del nivell. Al principi solen d'haver-hi més roges que verdes, i al final majoria de verdes. És una manera d'avaluar de manera que prenen consciència d'on són i on han d'arribar.

6.

Importància dels descriptors en el MECR

- Descriuen la llengua amb detalls
- Marc de referència compartit
- Escala, llista de control o graella

Per què el MECR és tan exhaustiu? Hem de seguir totes les escales, nivells, nocions i funcions del MECR? No. O simplement, no es pot de manera exhaustiva. Penseu en el MECR com una gramàtica descriptiva, és l'Alcover-Moll de la didàctica, o la *Gramàtica del català*

contemporani. Més que una norma, que també, considereu-ho una guia.

Té l'avantatge inestimable de ser un marc de referència compartit a nivell d'Europa. Equilibra l'ensenyament i els nivells de llengua i ajuda el professorat a dissenyar cursos, exàmens, nivells, etc.

Però, tot i seguir-lo, es fa necessari triar.

7.

Tipus d'avaluació

- Avaluació centrada en estàndards
- Recorda els textos paral·lels

Un recurs molt vàlid és prendre com a model un text que reunisca tots els ítems que hàgem seleccionat i establert prèviament, com a model per a l'avaluació. Això recorda els textos paral·lels en les traduccions, en què una solució te la dóna el context de llengua en ús dins d'un text d'una font fiable.

8.

Assoliment d'un objectiu o domini de la llengua?

Professors > assoliment d'objectius (fruit de la docència)

Recursos humans > allò que una persona pot fer en la pràctica

Objectiu + domini?

Tendència del professorat de llengües a avaluar el fruit immediat dels cursos, no sol pensar-se més enllà. Cal plantejar-se què pot fer un alumne en la pràctica, per a què li serviran els recursos que li donem.

Adaptació al públic que tens. Per exemple, si un curs va dirigit només a personal docent, es treballarien documents tipus Power Point, o en l'oral incidiríem en exposicions de les seues especialitats. Si en canvi, l'atenció al públic és el que necessiten més immediatament, en cas personal d'administració i serveis, encararíem l'activitat oral més a diàlegs i situacions comunicatives.

9.

"El que ha passat abans és irrellevant; només compta el que l'aprenent és capaç de fer ara i aquí."

*Les frases entre cometes són del capítol 9 del [MECR](#), "Avaluació".

Alternativa: avaluació contínua, integrada en el curs

+ creativa, alumnes actius i conscients

- prova permanent, malson de correccions

L'eterna queixa de l'alumnat, que té la sensació de jugar-s'ho tot a una carta. Però si el *ara i ací* està ben dissenyats, contenen la informació que se'ls ha passat en el curs, demostren que l'alumnat té habilitats i domini del sistema lingüístic i s'ajusten al nivell, per què no?

Quan aplicarem l'avaluació contínua? Quan el grup tinga bona predisposició a seguir-la, estiga obert a la reflexió i a l'autoavaluació. O si el centre ho estableix com a norma. Es pot fer avaluació contínua per assoliment de metes parcials, i combinar-ho amb una avaluació sumativa final.

10.

Avaluació formativa (a mitjan procés) implica

"certa capacitat d'aprendre a ser autònom, de controlar el propi aprenentatge i de saber actuar segons la realimentació rebuda"

"examinar mostres de treball, neutres i d'ells mateix"

Una bona avaluació és la posada en comú de judicis de valor sobre els treballs propis que no impliquen necessàriament una nota, i que es poden fer per comparació amb models. Pot funcionar un mal model, per contrast, un de bo i un d'acceptable.

Vore les mancances per exemple, de connectors pot ajudar a buscar quins connectors farien falta en la redacció.

11.

"L'avaluació subjectiva és una valoració que fa l'examinador de la qualitat d'una actuació."

"L'objectivitat de les proves descrites com a 'objectives' és sobrevalorada, ja que ha estat una persona qui ha decidit limitar l'avaluació a tècniques que ofereixen més control sobre la situació de la prova."

Practiquem bastant la valoració subjectiva, sobretot en redaccions i avaluacions d'habilitats orals.

Tenim alguns mètodes suposadament objectius, com graelles en què es puntuen negativament errors que es classifiquen en greus, mitjans i lleus. I després hi ha puntuació per altres factors més comunicatius, com l'adequació a l'encàrrec segons la tria d'un registre més formal, tècnic, etc.

Evidentment, tota prova és subjectiva, però cal cercar un bon disseny en la prova que s'adapte als continguts del curs, que faça demostrar habilitats comunicatives i que a més, siga útil per a alumnes i professors.

12.

Puntuació d'acord amb una escala:

A quina alçada ha arribat?

I com podem arribar a l'objectivitat? Amb la descripció tan exhaustiva com siga possible però sense arribar al bloqueig mental. Amb graus i escales, descriptors, textos paral·lels i fins i tot notes ponderades, depenent del cas. Més que d'objectivitat parlariem d'una prova justa i vàlida.

13.

"Molts sistemes escolars funcionen sobre la impressió fruit d'observar la persona durant un període"

"Si no es disposa d'uns criteris de guia, les diferències d'examinadors poden explicar gairebé tantes diferències en l'avaluació dels aprenents..."

I ací és on arribarem, amb ajuda del MECR i d'una descripció prèvia treballada, a fer exàmens justos, al mateix nivell d'exigència que un altre d'un centre d'ensenyament diferent. La impressió i la intuïció són pròpies de professionals, però ha d'haver-hi unes guies comunes d'avaluació com a columna vertebral del curs.

14.

Autoavaluació, per què no?

Complement a l'avaluació del docent.

En relació amb descriptors que defineixen clarament patrons estàndards de domini de llengua.

Eina per a la motivació.

És recomanable que l'alumnat aplique l'autoavaluació, però hem de facilitar-los molt la feina. I sobretot enfocar-ho d'una manera pràctica, motivadora, que els resulte útil i que no tinguin la sensació d'estar contínuament sent observats.

15.

Per tant cal determinar, en plantejar un curs:

- com s'equilibren l'avaluació de l'assoliment i del domini (aplicació)
- fins a quin punt es pacten descriptors comuns
- si s'integra l'avaluació contínua
- si s'aplica l'autoavaluació

16.

I ara, algunes preguntes per a debatre:

- Quin valor doneu a la gramàtica?
- Quina importància tenen les incorreccions en un oral?
- Què penseu de l'avaluació per ítems?
- Es té en compte l'evolució de l'alumnat?
- Avaluació contínua?
- Verificadors i traductors automàtics?